

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาในการวิจัย

สถานการณ์และบทบาทของสตรีมุสลิมเป็นเรื่องที่นักวิชาการสตรีศึกษาให้ความสนใจมาก เพราะสตรีมุสลิมเป็นกลุ่มสตรีที่คนส่วนใหญ่คิดว่าถูกกดขี่ค่อนข้างมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะที่ปรากฏชัดของสตรีมุสลิมเช่น การแต่งกาย และโอกาสในการประกอบอาชีพนอกบ้าน มีลักษณะที่ค่อนข้างแตกต่างจากกลุ่มสตรีอื่นและลักษณะที่ปรากฏชัดดังกล่าวนี้จึงเป็นสิ่งที่เื้ออำนวยการให้คนส่วนใหญ่คิดว่าสตรีมุสลิมถูกกดขี่ มีสถานภาพต่ำ และดำเนินบทบาทในสังคมได้น้อย

เฉพาะบุคคลที่เป็นมุสลิมและผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจบทบาทวิถีของศาสนาอิสลามเท่านั้น จึงจะทราบถึงสถานการณ์และบทบาทที่แท้จริงของสตรีมุสลิม แต่ปัจจุบัน โอกาสที่บุคคลจะมีความรู้ในบทบาทวิถีของศาสนาแม้กระทั่งบุคคลที่เป็นมุสลิมก็มีน้อยลง เนื่องจากสมัยปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญต่อการศึกษายายสามัญมากกว่าการศึกษาด้านศาสนา เพราะการศึกษายายสามัญทำให้บุคคลสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพและสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ชีวิตได้ การศึกษาด้านศาสนาจึงถูกละเลยมาก การเข้าใจสถานการณ์และบทบาทของสตรีมุสลิมโดยผ่านการให้การศึกษาแม้กระทั่งในกลุ่มคนมุสลิมเองจึงเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ การเข้าใจสถานการณ์และบทบาทของสตรีมุสลิมยังมีปัญหาอีกประการหนึ่งคือ สถานภาพและบทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมกับในบทบาทวิถีของศาสนายังมีความขัดแย้งกันอยู่ ซึ่งเป็นผลมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้ามาอิทธิพล เช่น การแต่งกายของสตรีมุสลิมในประเทศแถบตะวันออกกลางที่ต้องปกปิดใบหน้าด้วย หรือการที่ผู้ชายมีภรรยาหลายคนอันเป็นประเพณีที่นิยมกันในประเทศแถบตะวันออกกลางเช่นกัน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่ใช่บทบาทวิถีของศาสนา

การศึกษาคำคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์และบทบาทของสตรีมุสลิมนั้น อาจทำการศึกษได้จากคำคิดเห็นของบุคคลในสังคมโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งการศึกษาลักษณะนี้จะทำให้ทราบคำคิดเห็นของบุคคลทั่วไปที่มีต่อสถานการณ์และบทบาทของสตรีมุสลิมที่ปรากฏอยู่ในสังคม แต่ไม่

อาจทราบความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทตามบทบัญญัติของศาสนา เพราะบุคคลโดยทั่วไป
ไม่มีความรู้ความเข้าใจบทบัญญัติของศาสนา แต่อย่างไรก็ตามผลของการศึกษาอาจเป็นการสะท้อน
ให้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคคลภายนอกโดยทั่วไปที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิม

การศึกษาอีกลักษณะหนึ่งคือ การศึกษาความคิดเห็นของบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจใน
บทบัญญัติของศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิม ซึ่งผลของการศึกษาลักษณะ
นี้ นอกจากจะได้ทราบความคิดเห็นของผู้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องสถานภาพและ
บทบาทของสตรีมุสลิมแล้ว ยังทำให้สามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาท
ตามบทบัญญัติของศาสนากับสถานภาพและบทบาทที่ปรากฏอยู่จริงในสังคมปัจจุบัน

ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพ และ
บทบาทของสตรีมุสลิมจากบุคคลผู้มีความรู้ในบทบัญญัติของศาสนาด้วยเหตุผลข้างต้นคือ นอกจาก
ความคิดเห็นที่ได้รับจะเป็นความคิดเห็นที่มีพื้นฐานมาจากความรู้ความเข้าใจแล้ว ยังทำให้สามารถ
ศึกษาเพิ่มเติมความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทที่ปรากฏอยู่จริงในสังคมเมื่อเปรียบเทียบกับ
สถานภาพและบทบาทในบทบัญญัติของศาสนาได้อีกด้วย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมที่ผ่านมาปรากฏว่ามีผู้ทำการศึกษา
น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสตรีมุสลิมโดยทั่วไปเน้นหนักทางด้านภาวะเจริญพันธุ์และ
ทัศนคติในเรื่องการวางแผนครอบครัว มีงานวิจัยเพียงเรื่องเดียวที่ผู้วิจัยทำการศึกษาสถานภาพ
และบทบาทของสตรีมุสลิม แต่ก็เป็นเพียงการศึกษาจากบทบัญญัติของศาสนาอิสลามคือ คัมภีร์
อัลกุรอ่านเท่านั้น ไม่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสถานภาพและบทบาท
ของสตรีมุสลิม¹

¹ แสงระวี อนันตพานิช การศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมจากคัมภีร์

และม้งานวิจัยที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาทำการศึกษาทำกับนักศึกษามุสลิมคือ การเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมของนักศึกษาไทยพุทธและนักศึกษาไทยมุสลิมวิทยาลัยครูยะลา นอกจากนั้นม้งานวิจัยที่ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยกับเยาวชนและนักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาทั้งสิ้นเช่น ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อพุทธศาสนา² ทศคติและความสนใจต่อพระพุทธรศาสนาของเยาวชนที่ศาลนิพากษาว่ากระทำคามผิด³ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนคือ การศึกษาความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนวัยรุ่นต่อพุทธศาสนาในปัจจุบัน⁴ ซึ่งเป็นงานที่ค่อนข้างเก่ามาก และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเชื่อและการปฏิบัติตามพุทธศาสนาของนักเรียน⁵

ส่วนงานวิจัยเรื่องศาสนาที่ศึกษาทำกับนักศึกษาคือ การศึกษาความคิดเห็นและความสนใจของนิสิตต่างคณะวิชาและต่างชั้นที่มีต่อพุทธศาสนา⁶ ซึ่งเป็นงานค่อนข้างเก่าเช่นกัน

¹ สุรพล โพนิศ การเปรียบเทียบค่านิยมทางสังคมของนักศึกษาไทยพุทธและนักศึกษาไทยอิสลามวิทยาลัยครูยะลา วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2526

² วัฒนา ติศพงษ์. ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อพุทธศาสนา วิทยานิพนธ์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523

³ สมศักดิ์ ชุมสาย. ม.ล. ทศคติและความสนใจต่อพระพุทธรศาสนาของเยาวชนที่ศาลนิพากษาว่ากระทำคามผิด วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2518

⁴ เศวต สายะวารานนท์ การศึกษาความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนวัยรุ่นต่อพุทธศาสนาในปัจจุบัน วิทยานิพนธ์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511

⁵ สันทัด สินธุพันธ์ประทุม การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเชื่อและการปฏิบัติตามพระพุทธรศาสนาของนักเรียนในมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชัยภูมิ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523

⁶ วันทนี วิชัยคำ การศึกษาเปรียบเทียบทศคติของนิสิตต่างคณะวิชาและต่างชั้นที่มีต่อพุทธศาสนา วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2515

จากงานวิจัยทั้งหมดเห็นได้ว่าไม่มีการศึกษาวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของคณะบุคคลใดที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมเลย ผู้วิจัยจึงเห็นว่า เป็นประเด็นที่ควรให้ความสนใจในการทำการศึกษาวิจัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามบทบัญญัติของศาสนา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสองกลุ่มที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมที่ปรากฏอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้ คือ

1. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม
2. การศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมตามบทบัญญัติของศาสนา
3. การศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิมในสังคมปัจจุบัน เปรียบเทียบกับสถานภาพและบทบาทตามบทบัญญัติของศาสนา
4. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในเรื่องสถานภาพและบทบาทของสตรีมุสลิม

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคคลผู้มีความรู้ในศาสนาอย่างถ่องแท้ในเรื่องสถานภาพและบทบาทสตรีมุสลิมทั้งตามบทบัญญัติของศาสนาและในความเป็นจริงของสังคม

2. ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในเรื่องสภาพและบทบาทของสตรีมุสลิม

3. ผลของการวิจัยอาจเป็นแนวทางในการศึกษาความคิดเห็นของบุคคลทั่วไปที่มีต่อสภาพและบทบาทของสตรีมุสลิม

PAYAP UNIVERSITY